

COME-RES country desk Vlaanderen / Nederland

Derde country desk en policy lab (18/10/2022)

Advancing Renewable
Energy Communities

vito

TU/e

REScoop.EU

WELKOM

Erika Meynaerts & Erik Laes (VITO/Energyville)

Rien de Bont (TUEindhoven)

Stavroula Pappa, Dirk Vansintjan & Sara Tachelet (REScoop.eu)

Praktische afspraken

- default: geen microfoon
- deelnemerslijst: naam en voornaam, organisatie tussen haakjes
- vragen tijdens presentaties in chat (naam spreker)
- “raise hand” knop om het woord te vragen
- opname voor verslaggeving
- bij technische problemen:
 - mail naar: sara.tachelet@rescoop.eu
 - tel.nr.: 0032 493 40 09 35

Welkom! COME RES in een notendop

Looptijd:

30 maanden (start 1 sept. 2020 – einde 28 febr. 2023)

Aantal partners:

16 organisaties uit 9 verschillende EU landen (BE - VL, DE, IT, LV, NL, NO, PL, PT, SP)

Algemene doelstelling:

Stimuleren en ondersteunen van de uitrol van (hernieuwbare) energiegemeenschappen (HEG) door de analyse en uitwerking van faciliterend kader

Focus:

PV, windenergie, geïntegreerde oplossingen (o.a. Vlaanderen/Nederland)

Partners

BECKER BÜTTNER HELD

Italian National Agency for New Technologies,
Energy and Sustainable Economic Development

FIZIKĀLĀS ENERĢĒTIKAS INSTITŪTS
INSTITUTE OF PHYSICAL ENERGETICS

LATVIJAS VIDES INVESTĪCIJU FONDS
LATVIAN ENVIRONMENTAL INVESTMENT FUND

Center for International
Climate Research

NVE
Norwegian Water Resources
and Energy Directorate

KAPE

Answering
tomorrow's
challenges
today

Asociación Canaria de Energías Renovables

Local
Governments
for Sustainability

Synchronisatie met omzetting en implementatie van REDII

COME RES Deliverables

- D 2.1 Evaluatie van **startcondities** voor EGs (2/2020)
- D 2.2 Evaluatie van **HEG potentieel** (7/2021)
- D 3.5 **Actieplannen** voor 4 doelregio's (11/2022)
- D 4.3 **Business modellen** voor 4 doelregio's (10/2022)
- D 5.4 **Sustainability scorecard** (5/2022) → eind 2022
- D 6.3 Best practice **transfer roadmaps** (10/2022)
- D 7.1 Vergelijking van **enabling frameworks** for EGs (8/2022)
- D7.3 **Beleidsrapport & aanbevelingen** (1/2023)

Raadpleging belanghebbenden en sleutelactoren – country desk & survey

Volg ons!

W www.come-res.eu Twitter [@comeres_eu](https://twitter.com/comeres_eu)

ABOUT STAKEHOLDER DESKS NEWS & EVENTS **RESOURCES** in

EN DE ES IT LV NL NO PL PT

Filter by Type Filter by Language Search...

Search results (1 - 5 of 59) | Sort by: Date

Policy Brief

Policy Brief 3: Close, but not quite there

The deadlines for transposing the Integrated Electricity Market Directive (IEMD) and the recast Renewable Energy Directive (RED II) into Member...

Publication Date: 16 Sep 2022

Author: Arthur Hinsch, Carsten Rothballer (CLEI Europe) and Michael Krug, Maria-Rosaria Di Nucci (FUE)

[See the whole resource.](#)

Deliverable

D5.3 Synthesis Report based on in-depth assessment of 10 transferable best practices

This Deliverable 5.3 includes the presentation of the methodological process for best practice development and comparative analysis on drivers...

Publication Date: 19 May 2022

Author: Pouyan Maleki-Dizaji, Francisco Ruveda (ECORYS)

[See the whole resource.](#)

Deliverable

D4.2 Report on novel financing instruments for RECs

This Deliverable 4.2 (D 4.2) addresses various model financing instruments, with a focus on the framework conditions and the context. D 4.2...

Publication Date: 07 Jun 2022

Author: Dorte Fouquet (BBH)

[See the whole resource.](#)

Deliverable

D7.1 Comparative Assessment of Enabling Frameworks for RECs and Support Scheme Designs

With the 'Clean Energy for all Europeans' package the European Commission intended to put consumers 'at the heart' of EU energy policies. This...

Publication Date: 31 Aug 2022

Author: Michael Krug (FUE)

[See the whole resource.](#)

Factsheet

Factsheet 2: Municipalities and renewable energy communities – a perfect match

[Dutch](#) [English](#) [German](#) [Italian](#) [Latvian](#) [Norwegian](#) [Polish](#) [Portuguese](#) [Spanish](#)

Best practice renewable energy communities (RECs) are on the...

Publication Date: 05 Apr 2022

Author: Arthur Hinsch, Carsten Rothballer and Lucy Russell (CLEI Europe)

[See the whole resource.](#)

Agenda

10u00 – 10u15	Welkom & agenda (<i>Erika Meynaerts, VITO</i>)
10u15 – 10u35	Vergelijking regelgevend en ondersteunend kader voor HEGs in 9 landen (<i>Michael Krug – FUB Freie Universität Berlin (FUB), Research Centre for Sustainability</i>)
10u35 – 10u45	Vragen (<i>Rien de Bont, TUEindhoven</i>)
10u45 – 11u05	Resultaten stakeholder consultatie over HEGs (<i>Erika Meynaerts & Erik Laes, VITO & TU/Eindhoven</i>)
11u05 – 11u15	Vragen (<i>Rien de Bont, TU/Eindhoven</i>)
11u15 – 11u30	PAUZE

Agenda

11u30 – 12u15

Paneldebat

- *moderator: Erik Laes, VITO*
- *Jan de Pauw, REScoop Vlaanderen & Ecopower*
- *Maarten Tavernier, Vereniging voor Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG)*
- *Joep Mol, Platform Coöperatief Duurzaam Noordoost Brabant*
- *Siward Zomer, Energie Samen*

12u15 - 12u30

Verdere stappen & afsluiting (*Erika Meynaerts, VITO*)

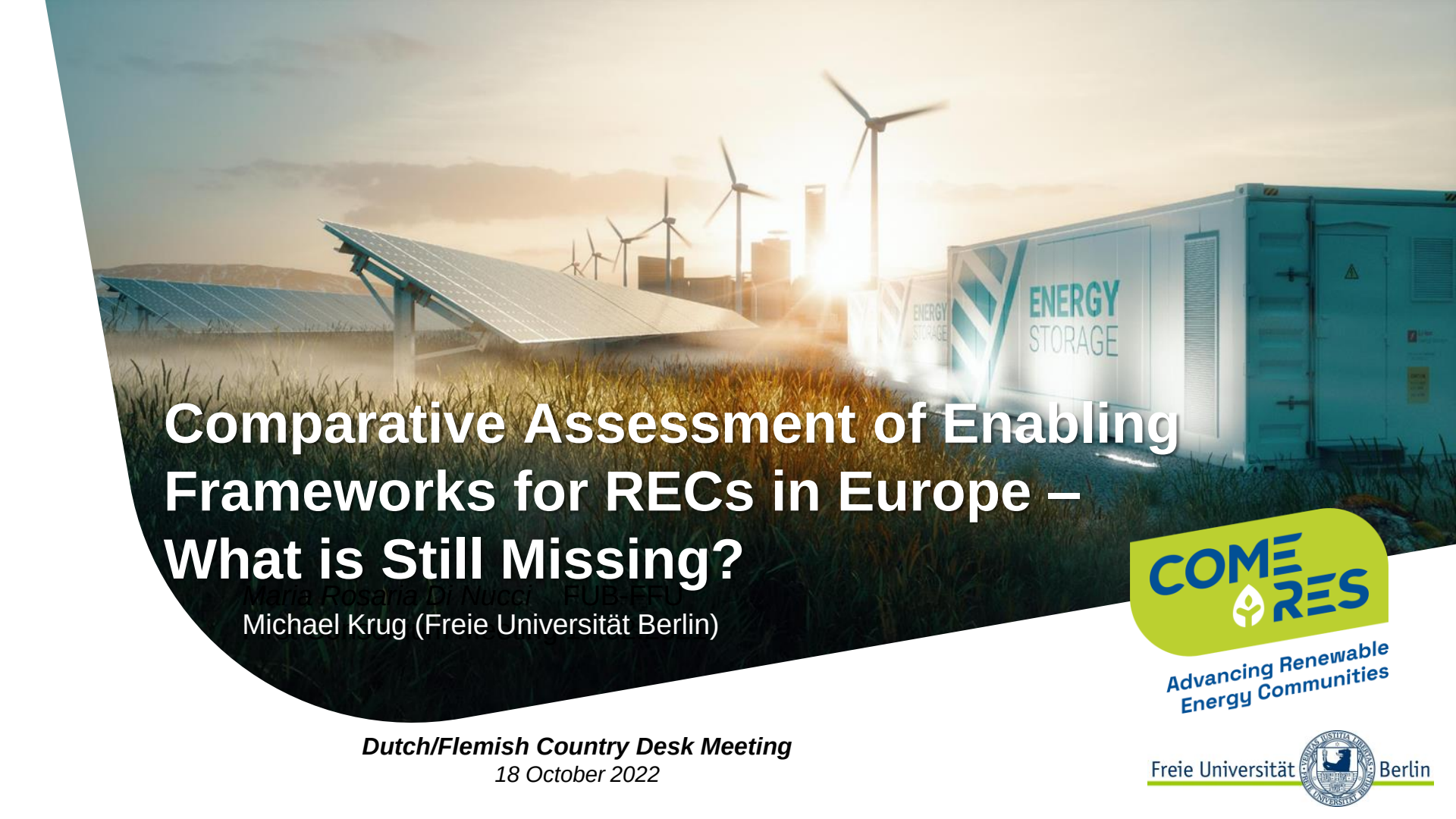
Na de lunch: 13u30 – 14u35 Presentatie Energy Community Platform (*Sara Tachelet, REScoop.eu*)

Vergelijking regelgevend en ondersteunend kader voor HEGs in 9 landen

Michael Krug

FUB Freie Universität Berlin (FUB), Research Centre for Sustainability

Comparative Assessment of Enabling Frameworks for RECs in Europe – What is Still Missing?

Maria Rosaria Di Nucci – FUB-FFU
Michael Krug (Freie Universität Berlin)

Advancing Renewable
Energy Communities

*Dutch/Flemish Country Desk Meeting
18 October 2022*

VRAGEN?

Agenda

10u00 – 10u15	Welkom & agenda (<i>Erika Meynaerts, VITO</i>)
10u15 – 10u35	Vergelijking regelgevend en ondersteunend kader voor HEGs in 9 landen (<i>Michael Krug – FUB Freie Universität Berlin (FUB), Research Centre for Sustainability</i>)
10u35 – 10u45	Vragen (<i>Rien de Bont, TUEindhoven</i>)
10u45 – 11u05	Resultaten stakeholder consultatie over HEGs (<i>Erika Meynaerts & Erik Laes, VITO & TU/Eindhoven</i>)
11u05 – 11u15	Vragen (<i>Rien de Bont, TU/Eindhoven</i>)
11u15 – 11u30	PAUZE

Resultaten stakeholder consultatie over HEGs

Erik Laes & Erika Meynaerts – VITO/EnergyVille

Raadpleging 8 country desks

Wanneer?	mei - juni 2022
Waar?	9 COME RES landen: BE (VL), NL, DE, IT, LV, NO, PL, PT, SP
Wie?	leden country desk (& 'sneeuwbal' -techniek)
Wat?	De standpunten van belanghebbenden met betrekking tot relevante actoren, technologieën en rechtsvormen, veelbelovende sectoren en belangrijkste opportuniteiten en belemmeringen voor ontwikkeling van HEG's De mate waarin belanghebbenden bekend zijn met REDII en HEG als concept, alsook met nationale en lokale beleidsmaatregelen en ondersteuningsmechanismen voor HEG's
Reikwijdte?	9 COME RES landen: 651 respondenten, waarvan 70% volledig ingevuld Vlaanderen: 42 respondenten, waarvan 81% volledig ingevuld Nederland: 30 respondenten, waarvan 80% volledig ingevuld

Interpretatie resultaten

Enkele aandachtspunten

- We hanteren brede interpretatie van “hernieuwbare energiegemeenschap” (HEG) – vergelijkbare collectieve energiemodellen met dezelfde principes als HEG volgens REDII
- Alle respondenten zijn opgenomen in de resultaten, incl. degenen die enquête niet volledig hebben ingevuld
- Bevraging beperkt tot country desks en niet brede samenleving → respondenten zijn goed op de hoogte van verschillende aspecten van HEG’s en hun rol in de energietransitie en staan mogelijks ook positiever tegenover HEG’s
- Samenstelling en aantal respondenten in de 9 COME RES landen varieert aanzienlijk en derhalve minder geschikt voor statistische generalisaties en vergelijkingen
- Ondanks deze beperkingen, geven resultaten inzicht in aanbevelingen en prioriteiten van belanghebbenden in de betreffende nationale en regionale context

Onderzoeksvragen

1. Welke aspecten en maatregelen (bv. rechtsvormen, beleidskaders) zijn het belangrijkste voor het bevorderen van HEG-initiatieven?
2. Wat zijn de belangrijkste belemmeringen (bv. regelgeving) of kansen (bv. steunregelingen) voor HEG-initiatieven?
3. Welke actoren, technologieën en activiteiten zijn het meest relevant voor HEG-initiatieven?
4. Hoe zien de stakeholders de potentiële rol van HEG's in de energietransitie?
5. Zijn de belanghebbenden goed bekend met REDII en welke maatregelen van het ondersteunend kader voor HEG's vinden zij het meest dringend?

Resultaten

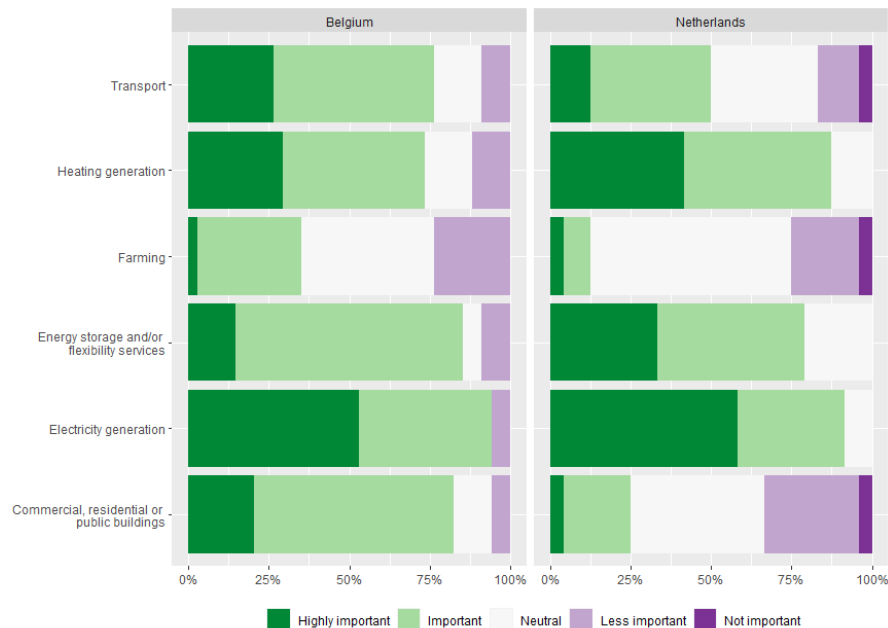
Karakteristieken van de steekproef

Vlaanderen (42)	Nederland (30)
lokale overheden (24%) samen met NGO's, onderzoeksinstellingen regionale/nationale overheid, energie/nutsbedrijven en energiecoöperaties (69%)	energiecoöperaties (57%)
40% betrokken in HEG's	77% betrokken in HEG's

Resultaten

In welke activiteiten denkt u dat HEG's het meest relevant of veelbelovend zullen zijn?

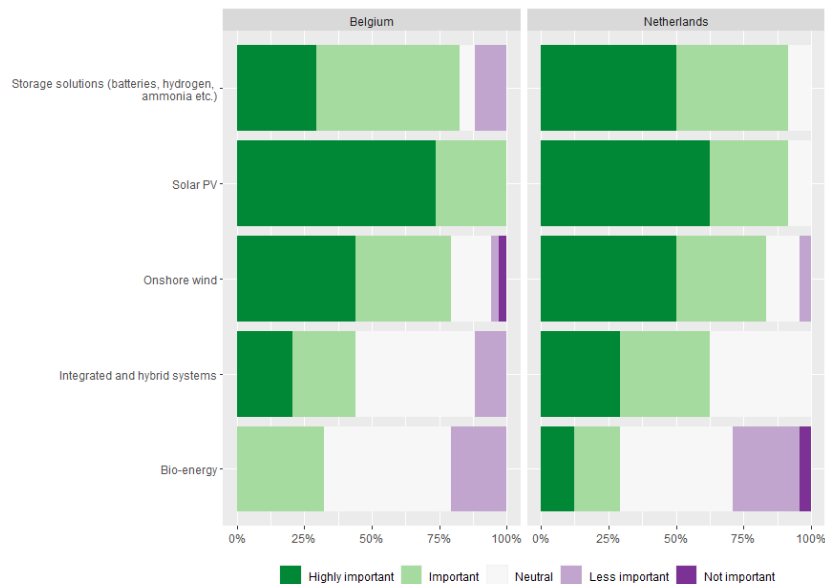
- Meest belangrijke activiteiten: elektriciteitsproductie, verwarming, opslag en flexibiliteitsdiensten, transport
- In Vlaanderen beschouwt ook een groot deel van respondenten (> 75%) de gebouwde omgeving als een belangrijke activiteit voor HEG's
- Minst belangrijke activiteit: landbouw

Resultaten

Welke technologieën acht u het meest relevant voor HEG-initiatieven?

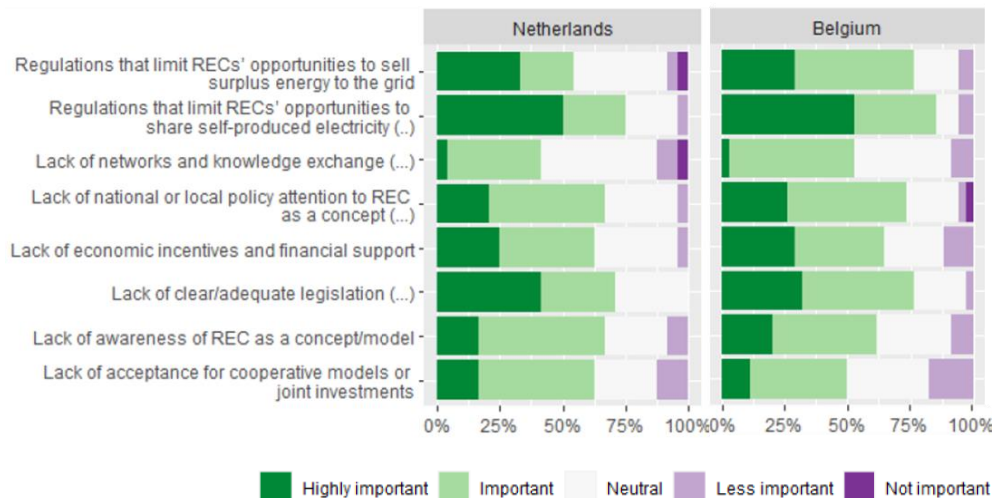
- Meest belangrijke technologieën: PV, wind en opslag
- In Nederland worden ook geïntegreerde en hybride systemen als belangrijke technologieën beschouwd; te verklaren door:
 - capaciteitsproblemen op distributienet?
 - succesvolle (piloot)projecten van energiecoöperaties?

Resultaten

Wat zijn volgens u de belangrijkste belemmeringen voor de ontwikkeling van HEG's in uw regio?

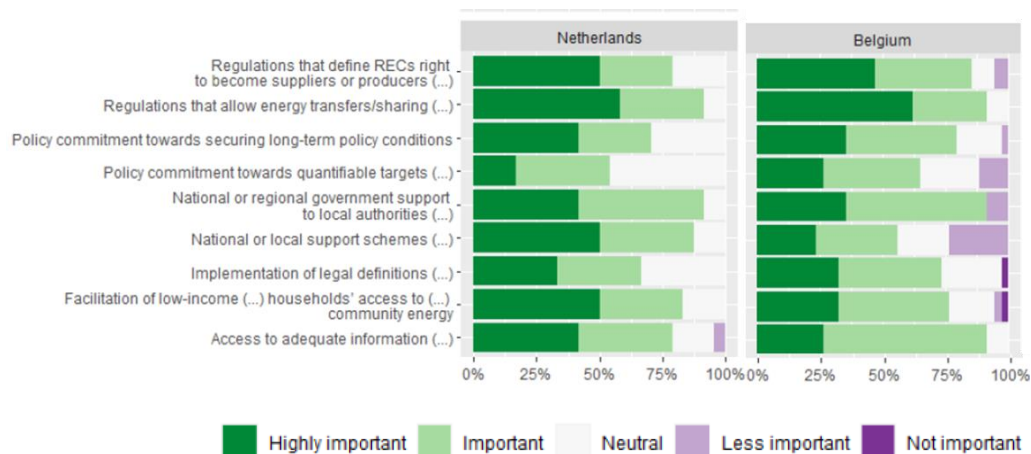
- Meeste belemmeringen worden als belangrijk tot heel belangrijk beschouwd door een groot deel van respondenten ($\geq 50\%$)
- Meest belangrijke belemmering: regelgeving die mogelijkheid van HEG's beperkt om zelf-geproduceerde energie te delen
- Minder belangrijke belemmeringen: gebrek aan netwerk en kennis en acceptatie van het coöperatief model

Resultaten

Welke aspecten zijn volgens u het meest nodig om de ontwikkeling van HEG's te vergemakkelijken?

- Groot deel van respondenten (> = 50%) beschouwt alle aspecten als belangrijk of zeer belangrijk
- Meest belangrijke aspecten: regelgeving die energiedelen binnen de energiegemeenschap mogelijk maakt en nationale of regionale overheidssteun aan lokale autoriteiten
- ... samen met toegang tot adequate informatie in Vlaanderen

Resultaten

Welk soort steun is volgens u het meest geschikt om de ontwikkeling van HEG's te bevorderen?

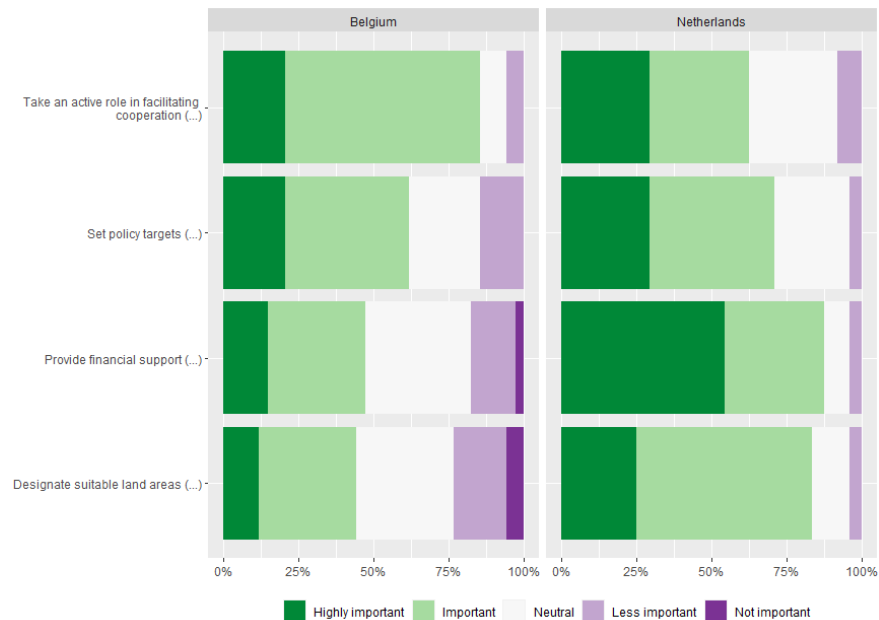
- Meest belangrijke steun in Vlaanderen:
administratieve lasten beperken, toegang verlenen tot resultaten proefprojecten en capaciteit opbouwen bij lokale of nationale overheden
- Meest belangrijke steun in Nederland: nationale of lokale investeringssubsidies en toegang tot specifieke financiering voor HEG's in het kader van Europese structuur- en investeringsfondsen
- Minder belangrijke steun: veilingen en tenders

Resultaten

Welke maatregelen zijn volgens u het meest relevant voor lokale overheden om HEG's te bevorderen?

- In Vlaanderen is het (heel) belangrijk dat lokale overheden een actieve rol opnemen bij faciliteren van samenwerking tussen relevante belanghebbenden zoals onderzoeksinstellingen, het bedrijfsleven, netwerkbedrijven, enz.
- In Nederland is het (heel) belangrijk om financiële steun te verlenen aan burgers, kleine en middelgrote ondernemingen en maatschappelijke organisaties die HEG's opzetten en om geschikte gebieden aan HEG's toe te wijzen

Resultaten

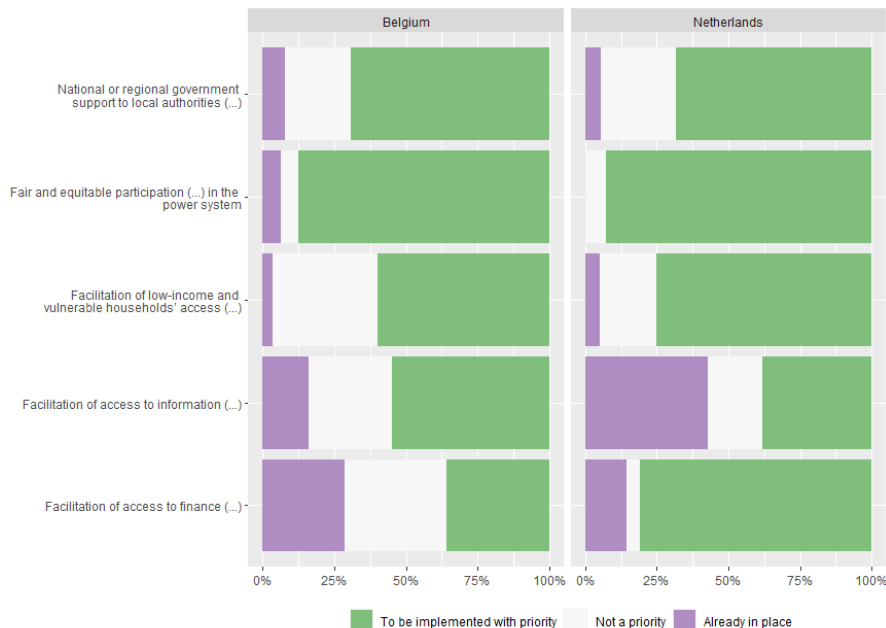
Bent u bekend met REDII en bepalingen voor HEG's en hun vermogen om hernieuwbare energie op te wekken, te verbruiken, op te slaan en te verkopen?

- In Nederland zegt bijna 75% van de respondenten niet bekend te zijn met REDII en de bepalingen en mogelijkheden voor HEG's (te verklaren door geringe respons vanuit beleidsactoren?)
- In Vlaanderen zegt minder dan 25% van de respondenten niet bekend te zijn met REDII en de bepalingen en mogelijkheden voor HEG's

Resultaten

Welke maatregelen uit het ondersteunend kader moeten volgens u het meest dringend worden uitgevoerd om HEG's te bevorderen?

- Meest belangrijke maatregel: eerlijke en billijke deelname van HEG's aan elektriciteitssysteem (incl. transparante kosten-batenanalyse en eerlijke verdeling netwerkkosten over alle consumenten)
- ... samen met vergemakkelijken van toegang tot financiering voor HEG's in Nederland

Algemene conclusies

9 COME RES landen

- HEG's spelen een belangrijke rol in de energietransitie naar een koolstofarme samenleving (bv. vergroten maatschappelijk draagvlak voor RES en waarborgen voldoende RES productie)
- Productie van elektriciteit en PV zijn resp. de meest relevante activiteit en technologie voor HEG's
- Energiecoöperaties spelen in West-Europa een belangrijke rol en worden gezien als meest relevante rechtsvorm voor HEG's
- Lokale overheden en burgers (bv. buurten, sportverenigingen, burgerorganisaties, enz.) worden beschouwd als meest relevante deelnemers in HEG's

Algemene conclusies

9 COME RES landen

- Duidelijke en adequate regelgevende kaders moeten opgezet worden zodat prosumenten de overtollig geproduceerde energie aan het net kunnen verkopen en hun zelf geproduceerde elektriciteit kunnen delen. Daarnaast moeten procedures vereenvoudigd worden.
- Belangrijke maatregelen om de ontwikkeling van HEG's te bevorderen zijn het vaststellen van beleidsdoelstellingen, capaciteitsopbouw voor lokale autoriteiten, samen met het verlenen van financiering en informatie
- Aanzienlijk deel van respondenten is niet bekend met de bepalingen van REDII en het ondersteunend kader (art.22, REDII) voor HEG's
- Niettemin, beschouwt overgrote meerderheid van respondenten alle maatregelen in het ondersteunend kader (art. 22, REDII) voor HEG's als dringend te implementeren

VRAGEN?

PAUZE

Start panel debat om 11.30 uur

Advancing Renewable
Energy Communities

Agenda

11u30 – 12u15

Paneldebat

- *moderator: Erik Laes, VITO*
- *Jan de Pauw, REScoop Vlaanderen & Ecopower*
- *Maarten Tavernier, Vereniging voor Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG)*
- *Joep Mol, Platform Coöperatief Duurzaam Noordoost Brabant*
- *Siward Zomer, Energie Samen*

12u15 - 12u30

Verdere stappen & afsluiting (*Erika Meynaerts, VITO*)

Namiddag sessie: 13.30 – 14.35 Presentatie Energy Community Platform (Sara Tachelet, REScoop.eu)

Panel debat

Erik Laes – TUEindhoven

Vragen voor de panelleden

- Wat kan Vlaanderen / Nederland leren van de REDII transpositie in andere EU landen?
- Onze survey geeft aan dat een faire toegang voor HEG's tot het energiesysteem (op basis van kosten-baten analyse) een prioriteit is. In welk opzicht is de huidige toegang niet fair te noemen?
- Welke rol voor de (lokale) overheid: terughoudend (als facilitator) of actief (financier of deelnemer)?

Volgende stappen

Erika Meynaerts – VITO/Energyville

Volgende stappen

Save the date! 31/01/2023: slot conferentie COME RES (Brussel)

Te verwachten publicaties:

- Verslag van het EUSEW event “1 gemeente – 1 HEG” (30/09, Brussel)
- Roadmaps voor transfer van goede praktijken naar 5 doelregio's (Italië, Letland, Duitsland, Spanje, Polen)
- Business modellen voor 4 doelregio's (Duitsland, Letland, Italië and Polen)
- Actieplannen voor ontwikkeling van HEG's in 4 doelregio's (Portugal, Spanje, Polen, Italië)
- Finaal beleidsrapport en aanbevelingen

13.30 uur: presentatie Energy Community Platform (dezelfde Zoom link!)

CONTACT (Vlaanderen)

Erika Meynaerts

erika.meynaerts@vito.be

+32 14 33 59 55

CONTACT (Nederland)

Rien de Bont

m.h.j.d.bont@tue.nl

+31 620 37 19 46

FOLLOW

Twitter [@comeres_eu](https://twitter.com/comeres_eu)

W www.come-res.eu

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No. 953040. The sole responsibility for the content of this document lies with the COME RES project and does not necessarily reflect the opinion of the European Union.

Wij zijn terug om 13.30 uur!

COME-RES country desk Vlaanderen / Nederland

Thematische workshop (18/10/2022)

Advancing Renewable
Energy Communities

vito

TU/e

REScoop.EU

WELKOM

Erika Meynaerts & Erik Laes (VITO/Energyville)

Rien de Bont (TUEindhoven)

Stavroula Pappa, Dirk Vansintjan & Sara Tachelet (REScoop.eu)

Praktische afspraken

- default: geen microfoon
- deelnemerslijst: naam en voornaam, organisatie tussen haakjes
- vragen tijdens presentatie in chat (naam spreker)
- “raise hand” knop om het woord te vragen
- opname voor verslaggeving
- bij technische problemen:
 - mail naar sara.tachelet@rescoop.eu
 - tel.nr.: 0032 493 40 09 35

13.30 – 13.45	Welkom & agenda (Erika Meynaerts, VITO)
13.45 – 14.15	Presentatie Energy Community Platform (Sara Tachelet, REScoop.eu)
14.15 – 14.30	Q&A (Rien de Bont, TU/Eindhoven)
14.30 – 14.35	Verdere stappen & afsluiting (Erika Meynaerts, VITO)

Welkom! COME RES in een notendop

Looptijd:

30 maanden (start 1 sept. 2020 – einde 28 febr. 2023)

Aantal partners:

16 organisaties uit 9 verschillende EU landen (BE - VL, DE, IT, LV, NL, NO, PL, PT, SP)

Algemene doelstelling:

Stimuleren en ondersteunen van de uitrol van (hernieuwbare) energiegemeenschappen (HEG) door de analyse en uitwerking van faciliterend kader.

Focus:

PV, windenergie, geïntegreerde oplossingen (o.a. Vlaanderen/Nederland)

Partners

BECKER BÜTTNER HELD

Italian National Agency for New Technologies,
Energy and Sustainable Economic Development

FIZIKĀLĀS ENERĢĒTIKAS INSTITŪTS
INSTITUTE OF PHYSICAL ENERGETICS

LATVIJAS VIDES INVESTĪCIJU FONDS
LATVIAN ENVIRONMENTAL INVESTMENT FUND

Center for International
Climate Research

NVE

Norwegian Water Resources
and Energy Directorate

KAPE

Answering
tomorrow's
challenges
today

Asociación Canaria de Energías Renovables

Local
Governments
for Sustainability

Synchronisatie met omzetting en implementatie van REDII

COME RES Deliverables

- D 2.1 Evaluatie van **startcondities** voor EGs (2/2020)
- D 2.2 Evaluatie van **HEG potentieel** (7/2021)
- D 3.5 **Actieplannen** voor 4 doelregio's (11/2022)
- D 4.3 **Business modellen** voor 4 doelregio's (8/2022)
- D 5.4 **Sustainability scorecard** (5/2022) → eind 2022
- D 6.3 Best practice **transfer roadmaps** (10/2022)
- D 7.1 Vergelijking van **enabling frameworks** for EGs (8/2022)
- D7.3 **Beleidsrapport & aanbevelingen** (1/2023)

Raadpleging belanghebbenden en sleutelactoren – country desk & survey

Volg ons!

W www.come-res.eu

Twitter [@comeres_eu](https://twitter.com/comeres_eu)

[ABOUT](#)
[STAKEHOLDER DESKS](#)
[NEWS & EVENTS](#)
[RESOURCES](#)
[Twitter](#)
[in](#)

[EN](#)
[DE](#)
[ES](#)
[IT](#)
[LV](#)
[NL](#)
[NO](#)
[PL](#)
[PT](#)

Filter by Type
Filter by Language
Search...

Search results (1 - 5 of 59) | Sort by: [Date](#)

Policy Brief

Policy Brief 3: Close, but not quite there

The deadlines for transposing the Integrated Electricity Market Directive (IEMD) and the recast Renewable Energy Directive (RED II) into Member...

Publication Date: 16 Sep 2022

Author: Arthur Hinsch, Carsten Rothballer (ICLEI Europe) and Michael Krug, Maria-Rosaria Di Nucci (FUB)

[See the whole resource](#)

Energy Community Platform

Sara Tachelet, REScoop.eu

VRAGEN?

Volgende stappen

Erika Meynaerts – VITO/Energyville

Volgende stappen

Save the date! 31/01/2023: slot conferentie COME RES (Brussel)

Te verwachten publicaties:

- Verslag van het EUSEW event “1 gemeente – 1 HEG” (30/09, Brussel)
- Roadmaps voor transfer van goede praktijken naar 5 doelregio's (Italië, Letland, Duitsland, Spanje, Polen)
- Business modellen voor 4 doelregio's (Duitsland, Letland, Italië and Polen)
- Actieplannen voor ontwikkeling van HEG's in 4 doelregio's (Portugal, Spanje, Polen, Italië)
- Finaal beleidsrapport en aanbevelingen

CONTACT (Vlaanderen)

Erika Meynaerts

erika.meynaerts@vito.be

+32 14 33 59 55

CONTACT (Nederland)

Rien de Bont

m.h.j.d.bont@tue.nl

+31 620 37 19 46

FOLLOW

Twitter [@comeres_eu](https://twitter.com/comeres_eu)

W www.come-res.eu

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No. 953040. The sole responsibility for the content of this document lies with the COME RES project and does not necessarily reflect the opinion of the European Union.